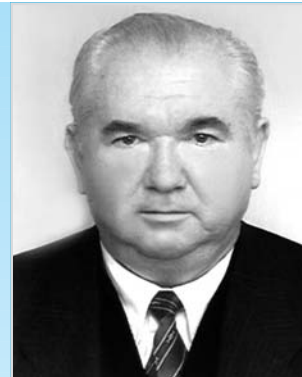

УДК 339.9

О. Г. Білорус,
доктор економічних наук, професор, академік НАН України,
завідувач відділу глобалістики, геоекономіки і геополітики
Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України

ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛЬНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТА ІМПЕРАТИВИ НЕОІНДУСТРІАЛІЗАЦІЇ ТРАНЗИТИВНИХ КРАЇН

У статті розглянуто особливі вимоги до нової ролі та ефективності систем державного менеджменту кожної країни в умовах глобалізації і системи силового глобалізму. Доведено, що постсоціалістичні держави не виконали своїх функцій захисту народу та безпечного розвитку. Наголошено, що системна стратегічна модернізація, нова індустріалізація економіки України повинні стати свідомим вибором держави і народу.

Ключові слова: системна глобальна криза, транзитивні країни, деіндустріалізація, модернізація, неоіндустріалізація.

О. Г. Белорус

**ПРОБЛЕМЫ ГЛОБАЛЬНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ
И ИМПЕРАТИВЫ НЕОИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ
ТРАНЗИТИВНЫХ СТРАН**

В статье рассмотрены особые требования к новой роли и эффективности систем государственного менеджмента каждой страны в условиях глобализации и системы силового глобализма. Доказано, что постсоциалистические государства не выполнили своих функций защиты народа и безопасного развития. Акцентировано, что системная стратегическая модернизация, новая индустриализация экономики Украины должны стать сознательным выбором государства и народа.

Ключевые слова: системный глобальный кризис, транзитивные страны, деиндустриализация, модернизация, неоиндустриализация.

O. G. Bilorus

**PROBLEMS OF GLOBAL MODERNIZATION AND
IMPERATIVES OF TRANSITIVE COUNTRIES
NEW INDUSTRIALIZATION**

The article deals with the special requirements for the new role and effectiveness of state management of each country in the context of globalization and system of a forced globalism. Post-socialist states have not fulfilled their duties to protect people and secure development. System strategic modernization, the new industrialization of the economy of Ukraine should be a conscious choice of the state and nation.

Key words: systemic global crisis, transitive countries, de-industrialization, modernization, new industrialization.

Постановка проблеми. Сьогодні світ-система глобалізму вже стала пануючою і незворотною планетарною реальністю. У цих умовах нам особливо важливо, по-перше, зрозуміти закономірності, напрями та силу світового розвитку; по-друге, формувати стратегічні концепції розвитку України, враховуючи жорсткі виклики глобалізованого світу і нової світ-системи глобалізму; по-третє, розробляти теорію та політичну економію світ-системи глобалізму.

Немає сумніву, що старі теорії XIX–XX століть увійшли в непримиренне протиріччя з інтересами сучасного безпечного глобального розвитку. Можна говорити про повну відсутність або неефективність антикризових і посткризових стратегій у переважній більшості держав світу, особливо в транзитивних державах. Понад те, навіть у таких відносно ефективних інтеграційних системах, як Євросоюз, незважаючи на значні зусилля не сформовано інтегральних посткризових й антикризових стратегій довгострокового характеру.

Дослідження причин і факторів формування такого загрозливого стану приводять до наукових висновків про поглиблення протиріч та закономірностей розвитку процесів глобалізації, загострення основного конфлікту розвитку світ-системи економічного глобалізму – між досягнутим максимально високим рівнем глобального усупільнення виробництва і глобальної інтеграції економік та приватною надконцентрацією власності в руках глобальної і національної олігархії як у зоні авангардних країн «золотого мільярда», так і в зоні транзитивних, малих та відсталих країн. Зростає до критичного рівня непримиренне протиріччя між нинішньою глобальною економічною системою,

базованою на наживі й надспоживанні, та соціально-економічними інтересами національних демократичних суспільств. Уже в першій чверті XXI століття цей конфлікт загрожуює як національними потрясіннями, так і глобальним соціальним вибухом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Прогнозно-аналітичні дослідження західних авторів (Y. Keynes, H. Kahlu, W. Brown, L. Martel) показують, що і в наступні 100–200 років ринковий фундаменталізм та спекулятивний характер глобальної економіки наживи збережуть свою суть і навіть посиляться під впливом технотронно-інформаційних чинників глобальної монополізації виробництва та ринків і зростання глобальної експлуатації бідних країн [1].

Мета статті – здійснення аналізу головних причин низької конкурентоспроможності в умовах світ-системи глобалізму більшості транзитивних країн, особливо пострадянських, і обґрунтування необхідності їх системної стратегічної модернізації.

Основні результати дослідження. У період останнього півстоліття сучасний світ пройшов небачені трансформації, суттю яких є глобалізація, що визначають наступний глобальний розвиток на століття. Сучасні процеси глобалізації генетично впливають і базуються на процесах та законах концентрації національних і глобальних капіталів та міжнародної інтеграції національних економік. В еру глобалізації спеціальні економічні закони інтернаціоналізації, концентрації і міжнародної інтеграції капіталів посилюють свою дію. Рамки національних ринків стають тісними для висококонцентрованих, зінтегрованих та глобалізованих національних капіталів, що обмежує досягнен-

ня їх вищої мети – виробництва максимальної маси, прибутку і монопольного надприбутку. Тому найбільші національні корпорації перетворюються у глобальні ТНК для реалізації стратегій отримання глобально-монопольних надприбутків шляхом міжнародної експансії, захоплення зарубіжних ринків та експлуатації національних економік, а відтак і національних капіталів, трудових та природних ресурсів.

Таким чином, саме економічні інтереси ТНК і держав-глобалізаторів століттями рухають процеси глобалізації як форму інтернаціоналізації економіки та капіталу. З огляду на це, очевидно, помилковими є точки зору про те, що глобалізація – це найновіший процес, який є лише «...висшей стадией интернационализации» [2]. Історично глобалізація являє собою старий процес, що має пульсуючий та циклічний характер й не зупиняється і сьогодні. Тож її не можна розглядати як найвищу чи останню стадію інтернаціоналізації. Помилковим також є ігнорування глобалізації як специфічного процесу становлення глобальної мегаструктури [3]. Мегаструктура глобалізації у формі світ-системи глобалізму нині вже є реальністю. Як глобалізація, так і, особливо, світ-система глобалізму – економічний та соціальний механізм поширення й посилення влади глобального ринкового капіталізму. І цей процес, очевидно, вийде за межі ХХІ століття.

Усілякі спроби ігнорувати глобалізацію, вважаючи, що «...глобалізація – это только процесс и отношения между его участниками» [1], дуже дорого обходяться глобально незінтегрованим країнам, особливо країнам транзитивної економіки, як Україна. Відмінити або уникнути впливу економічних законів глобального ринку і економічної системи глобалізму не в змозі жодна країна світу. **Безальтернативним є конкурентоспроможне інтегрування країн у нову глобальну систему, бо захищатися поза нею – означає бути глобальною мішенню для її нищівних ударів.**

Поки політологи, філософи, історики вели інтенсивні дискусії щодо самого феномену глобалізації економіст-теоретики впритул підійшли до формування концепцій світ-системи глобалізму і закономірностей та законів його розвитку. Пріоритет Української наукової школи глобалістики полягає в тому, що лідери цієї наукової школи на базі багаторічних досліджень відкрили існування об'єктивних законів розвитку глобалізації і систем глобалізму [4]. Сьогодні ми підтверджуємо авторський постулат, «...що ніякі специфічні умови, особливості національного розвитку, кризові стани та внутрішні трансформації не можуть ані відмінити, ані відкласти невмолиму дію об'єктивних законів глобалізації розвитку» [5]. На нинішньому етапі ці закони діють з особливою силою.

Ринковий фундаменталізм як економічна філософія і реальна соціально-економічна практика в поєднанні із зляканою світ-системою тотального світового економічного глобалізму невідворотно стає головною загрозою та драматичним викликом нової ери. Створена небачена в історії людства система силового глобалізму в найкоротший історичний період, лише протягом 35–45 останніх років призвела до потужної системної глобальної кризи – першої нециклічної кризи глобального капіталізму, що охопила не лише надвиробництво, а стала інтегрованою, комбінованою кризою надвиробництва і монополізованого надспоживання. За нинішнього глибокого падіння довіри до глобального топ-менеджменту, наростання дисбалансів у світовій економіці, пов'язаних із надвисоким рівнем розвитку глобального спекулятивного капіталу, ця криза неминуче буде перманентною, бо в ній закладено могутній внутрішній конфлікт розвитку і механізм саморуйнування світ-системи глобалізму. Суть цього механізму – у доведенні до крайньої межі системи глобальної монопольної експлуатації світу за допомогою надспоживання матеріальних, фінансових та інтелектуальних ресурсів у вкрай обмеженому колі країн-гегемонів, і передусім у США, Китаї, Японії, Індії.

Глобальний характер кризи світ-системи глобалізму та негативних соціально-економічних наслідків криз свідчить

про об'єктивну необхідність запровадження глобальних систем превентивного антикризового і посткризового менеджменту.

У чому ж полягає суть глобальних проблем більшості транзитивних країн, особливо пострадянських? Очевидно, що їм притаманні всі відомі глобальні проблеми: соціальні, енергетичні, ресурсні, екологічні, демографічні та інші. Але головним для них є специфічний набір властивих тільки транзитивним країнам проблем, які визначальним чином впливають на місце цих країн у глобальній системі, й надто обмежені конкурентні можливості співрозвитку в умовах глобальної світ-системи.

З економічної точки зору, складність постсоціалістичної трансформації транзитивних країн, і України також, полягає не тільки в тому, що вони повертаються до ринкової економічної системи після довготривалого панування державної командно-централізованої економіки. Лише зміна державної власності на приватну власність не забезпечила й не могла забезпечити економічне зростання та вирішення соціальних проблем. Як підкреслює відомий польський економіст професор Г.ж. Колодко, головним імперативом постсоціалістичної трансформації є не просто «...повернення до капіталістичної економіки». Постсоціалістичні країни повинні зробити небачений історичний прорив, потрійний стрибок **від державної планової економіки в систему глобальної економіки техноінформаційного типу.** Це унікальне і карколомне завдання, яке виявилось не під силу багатьом колишнім соціалістичним країнам. Навіть капіталістичні ринкові країни, як-от Греція, Португалія, Іспанія, Італія, не змогли адаптуватися до монополізованої конкуренції глобальних ринків попри захист з боку таких могутніх інтеграційних систем, як Європейський Союз, СOT і ОЕСР. Вірогідно, деякі постсоціалістичні країни так і не зуміють трансформуватися і можуть «...програти у великих перетвореннях на зламі тисячоліть» [6].

У сучасній світ-системі відбувається дедалі складніша широкомасштабна глобальна спекулятивна гра колосальних економічних інтересів, віртуалізація та дезінтеграція фінансів і реальної економіки. Економічна влада з сектора реальної економіки переходить у сектор віртуальних фінансів з одночасним падінням ролі малого та середнього бізнесу, незважаючи на його високу питому вагу в формуванні обсягу валового національного продукту. Для економічно ослаблених постсоціалістичних країн участь у глобальних економічних конфліктах є надто ризикованою. Виходить ніби так, як у старому польському прислів'ї: «*Wstąpił do piekła bo po drodze było*» («Вступив до пекла, бо по дорозі було»). Де ж вихід? Ринкової автаркії вже не існує. Модернізація через інтеграцію безальтернативна.

У сучасному трансформаційному лабіринті кожна країна має свій критичний, єдино ефективний та конкурентоспроможний шлях розвитку, який повинен бути знайдений і покладений в основу національної стратегії розвитку. Глобальна доля кожної країни залежатиме від її змоги знайти свій не хаотичний шлях «пожежогасіння», а послідовну, системну, синергетичну модель розвитку – модель глобального інтегрування. Найвищим імперативом такої інтеграції для України є входження в Євросоюз та системна стратегічна модернізація.

Глобально орієнтована ефективна національна стратегія розвитку і її успішна реалізація шляхом створення високоефективної, конкурентоспроможної, мобілізаційної системи державного менеджменту є єдиним та безальтернативним виходом і способом вирішення завдань розвитку.

Зворотна зміна системи державної командно-централізованої економіки на ринкову систему, а вірніше, на нову ринкову систему глобалізованого типу – це безпрецедентний експеримент в історії людства. При цьому одночасно зі зміною економічної системи драматичних трансформацій у постсоціалістичних країнах зазнали політична система, соціальна система, система державного управління, демократії, гуманітарна система та система державних і

моральних цінностей. Наприклад, в Україні поряд із зазначеними змінами відбувалася широкомасштабна демілітаризація економіки, ліквідація одного із найпотужніших у світі військово-промислового комплексу, докорінна перебудова системи аграрно-промислового комплексу, системи освіти, охорони здоров'я, культури і науки. Такий безпрецедентний глобальний трансформаційний експеримент набув особливо концентрованої форми саме в Україні, яка проходить його важко і з великими втратами, слугуючи світу глобальною лабораторією переважно негативного досвіду. Але це ще не вся правда!

Формована силова зворотна зміна економічних систем колишніх радянських республік була великою стратегічною помилкою держави. У ході цієї трансформації в Україні «успішно» реалізовано злочинний принцип «влада – це гроші, а гроші – це влада». Тотальна державна корупція стала смертельною хворобою нашого суспільства.

Злочинно трансформовані економіки та економічні системи транзитивних держав (особливо Росії, України) стали колосальними небаченими трофеями «холодної війни», горючим матеріалом для світ-системи економічного глобалізму. Своєю дику трансформацією ці країни надали величезну ресурсну підтримку ринковому фундаменталізму та турбокапіталізму, так і не ставши органічною складовою нової глобальної економіки. Вони не могли й не здійснили потрійний трансформаційний стрибок цивілізаційного рівня: 1) конкурентоспроможний перехід від державно-централізованої до ринкової економіки; 2) ефективний розвиток народного підприємництва (у формі малого та середнього бізнесу), який давав би 70–80% ВВП і був перехідною формою народного капіталізму; 3) поступова продуктивна та конкурентна інтеграція економік і економічних систем транзитивних (особливо пострадянських) економік у нову глобальну економічну, а не просто ринкову систему.

Глобалізація об'єктивно висуває нові вимоги до ролі та ефективності систем державного менеджменту кожної країни. Вона суворо карає непрофесійні уряди, а платять народи. Неякісні й надто оптимістичні прогнози, зроблені в 1990-і роки, спровокували злам державного планування й реалізацію в Україні руйнівних економічних реформ. Фактично відбувалася деградація структури економіки України, і передусім виробничих галузей. Проте активно розвивалися банківський сектор та фінансові трансакції, збільшилися частки торгівлі, експорту в складі ВВП. **Результат – деіндустріалізація і промислове спустошення України, її економічний занепад. Із надрозвинутої індустріально-аграрної країни 70–80-х років ХХ століття Україна перетворилась у країну бідняків, безробіття, безгрошів'я, масової еміграції, зменшення чисельності та старіння населення, погіршення показників людського розвитку.** Теперішня економіка України, з її розваленою і «лежачою» промисловістю, неймовірно низькою технологічністю, відсталою організацією виробництва та низькою продуктивністю, не може витримати іспитів і навантажень глобальної конкуренції з її дуже високими критеріями ефективності. Тому суверенна державність, модернізація, економічні та соціальні трансформації, інтеграція і глобальна конкурентність повинні бути реалізовані вже в першій третині ХХІ століття. Якщо за цей короткий період Україна не стане активним і сильним суб'єктом європейських та глобальних відносин і процесів, то вона перетвориться в об'єкт таких відносин, здобич глобальної конкуренції.

Інтеграція в ЄС через модернізацію і конкурентоспроможний розвиток – ось стратегічне гасло для України. Проблема міжнародної конкурентоспроможності нашої країни у глобальному світі може бути вирішена лише через інтелектуалізацію соціально-економічного розвитку. Незважаючи на кризові явища перехідного етапу державотворення, ставши на шлях модернізації і демократичної солідаризації суспільства, Україна дістане змогу забезпечити прискорений, випереджальний, якісний розвиток навіть у найжорсткіших умовах глобалізму.

Системна стратегічна модернізація країни повинна стати єдиним вибором держави та народу. Для успішної інтеграції України в європейський і світовий економічний простір варто наближати основні критерії власного розвитку до світових стандартів. В основу концепції, яка дозволить забезпечити високі темпи економічного зростання, має бути покладено поєднання досягнень міжнародного теоретичного та практичного досвіду з національними особливостями країни. І тут необхідна планомірна й системна, наполеглива державна робота. Зрозуміло, що внаслідок нагромадження проблем період модернізації країни буде тривалим, а подолання структурних диспропорцій потребуватиме чіткої та послідовної стратегічної програми урядових заходів і добре продуманої, організованої системи державного планування та прогнозування. Головна перешкода на шляху розвитку сьогодні – повна невідповідність рівня і «калібру» теперішніх державних лідерів масштабам та рівню сучасних завдань, що стоять перед Україною. Вирішальними тут мають бути висока мобілізаційна здатність, наявність політичної і державної волі. Україні насамперед необхідне компетентне, патріотичне, працездатне керівництво, здатне оперативно та послідовно приймати необхідні рішення і забезпечувати належне їх виконання. Без політичної волі на найвищому державному рівні й без надзвичайних заходів та надзусиль уряду і всього народу вивести нашу країну з кризи з одночасною переорієнтацією її розвитку на новий шабель якісного, інтелектуального розвитку не вдасться. Перед Україною з усією гостротою постала проблема кардинальної структурної модернізації економіки держави. Саме держава, а не великий бізнес, повинна визначити, на яких напрямках треба сконцентрувати зусилля найближчими роками. Передусім слід різко зменшити залежність держави від зовнішньої кон'юнктури, зокрема зовнішніх джерел постачання енергоресурсів та іноземних фінансових ринків, тобто від того, на що вона не здатна впливати.

Реальна модернізація економіки України потребує значних інтелектуальних, економічних і адміністративних зусиль та заходів, а саме: всебічне сприяння розвитку наукоємних секторів господарства, заміщення фізично зношеного основного капіталу, підвищення ефективності переробних виробництв, розвиток інфраструктурних галузей господарства (транспорт, зв'язок, комунікації), забезпечення енергоефективності економіки, урізноманітнення джерел постачання енергії та збільшення використання її поновлюваних видів, розвиток нано-, біо-, ядерних, космічних технологій і телекомунікацій, широке застосування новітніх інформаційних технологій тощо. Необхідно виявити базисні структурні диспропорції в українській економіці та зайнятися проектуванням нової економічної системи, адаптованої до жорстких викликів безпечному розвитку в умовах глобальної кризи, яка стає перманентною.

Проте структурна перебудова економіки України після промислового спустошення не може бути здійснена у стислі терміни. Для цього потрібний довгостроковий комплексний системний підхід із використанням продуманої фінансової і грошово-кредитної політики, переходом на нові технології та заміною основних виробничих потужностей (бажано – на вітчизняній технологічній базі). Проблема полягає в тому, щоб зробити ефективнішими базові сектори економіки, що створюють лівову частину ВВП держави, паралельно забезпечуючи розвиток інфраструктурних галузей.

Постіндустріальна глобальна економіка не має і не може мати завідомо пріоритетних та «відсталіх» галузей. Традиційні галузі, зокрема агропромислове виробництво, металургія, за ефективного інноваційного менеджменту і великих інвестицій перетворюються в інноваційні. Інновації є надзвичайно важливими для країни – вони роблять її економіку ефективнішою, збільшують експортний потенціал, підвищують якість життя громадян, піднімають престиж держави на міжнародній арені. Сьогодні саме стратегічні інновації держави визначають рівень її конкурентоспроможності та зумовлюють економічну безпеку.

У числі головних завдань модернізації економіки України – підвищення енергоефективності й міжнародної конкурентності. Надто висока енергоємність і надмірне, значною мірою штучне надспоживання енергоресурсів структурами нашої економіки робить її глобально неконкурентоспроможною. Україна повинна перейти до використання власних енергорезервів та **забезпечити успішну реалізацію стратегічної програми неоіндустріалізації на інтелектуальній основі.**

Світова фінансова система, зазнавши кризового шоку, перенастроюється, готуючись до нової, другої (і не останньої) хвилі глобальної кризи. Однак банківська система України залишається дуже слабкою й не може не тільки претендувати на помітну роль на міжнародних фінансових ринках, але навіть забезпечити поточне стабільне економічне зростання у країні. Фінансовий сектор України відображає структурні диспропорції світової економічної системи – зростання боргового капіталу, відсутність дієвого управління фінансовими потоками, відрив від виробничих галузей. Особливо загрозовою є втеча капіталів. Українська банківська система виходить із-під контролю НБУ в руки глобальних транснаціональних корпорацій, що керуються власними інтересами, які далеко не співпадають із інтересами Української держави. Політика українських банків з іноземним капіталом реалізує інтереси конкретних національних держав – лідерів глобалізації, що надзвичайно небезпечно. **Є всі ознаки активізації в Україні могутніх структур нового євро-азійського глобалізму.**

Постіндустріальна модернізація економіки – питання не тільки технологій, вона повинна бути спрямована передусім на розвиток людини як головної суспільної цінності й охоплювати всі сторони життя суспільства. Ні економічне зростання, ні рівень ВВП на душу населення, ні показники впровадження інновацій не є визначальними характеристиками модернізації країни, головний показник – це рівень розвитку людського капіталу. Тому держава має спрямувати зусилля на виконання надважливого завдання – стати комфортною для розвитку народного бізнесу і створи-

ти максимально сприятливі умови для самореалізації енергійних, освічених, працьовитих людей. Для досягнення успіху в конкуренції за людину та її потенціал потрібна пріоритетна увага держави до галузей розвитку людського капіталу, а це насамперед освіта, охорона здоров'я, забезпечення житлом, стан навколишнього середовища.

Висновки. Немає у світі слаборозвинутих країн, а є слаборозвинути та непродуктивні держави і уряди. Для того щоб вивести Україну з економічної прірви, потрібно зупинити процеси промислового спустошення та провести якісну нову індустріалізацію економіки. На основі наукового аналізу міжнародних стратегічних концепцій превентивного, антикризового і посткризового менеджменту необхідно здійснити селекцію найбільш адаптивних стратегічних концепцій модернізації та сталого розвитку України до 2020 року і внести пропозиції щодо формування національної антикризової стратегії України. У реалізації Стратегічної програми промислового відродження, нової індустріалізації та реіндустріалізації Україна може бути повноправним стратегічним партнером Росії, Білорусі і Казахстану, які неминуче стануть на шлях неоіндустріалізації всіх секторів національної економіки.

Література

1. Keynes J. M. Economic Possibilities for Our Grandchildren, in Collected Writings. Vol. 9: Essays in Persuasion / J. M. Keynes. – London : Macmillan for the Royal Economic Society, 1930 [1972]. – P. 321–32; Kahn H. The next 200 Years: a scenario for America and the world / H. Kahn, W. M. Brown, L. Martel. – Morrow, 1976. – 241 p.
2. Сиденко В. Р. Глобалізація – європейська інтеграція – економічне розвиток: українська модель: в 2 т. Т. 1 : Глобалізація і економічне розвиток / В. Р. Сиденко ; НАН України, Ін-т економіки і прогнозування. – К. : Фенікс, 2008. – С. 96.
3. Аниліоніс Г. П. Глобальний мир: єдиний і розділений. Еволюція теорій глобалізації / Г. П. Аниліоніс, Н. А. Зотова. – М. : Международные отношения, 2005. – С. 252.
4. Власов В. І. Глобалізація і глобалістика: історія, теорія, практика, персоналії: монографія : у 3 т. Т. 1 : Історичні аспекти науки глобалістики / В. І. Власов. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2011. – С. 8.
5. Білорус О. Г. та ін. Глобалізація і безпека розвитку : колект. монографія / Керівник авт. колективу і наук. ред. О. Г. Білорус. – К. : КНЕУ, 2001. – С. 12.
6. Колодко Г. Глобалізація і перспективи розвитку постсоціалістичних країн / Г. Колодко. – К. : Основні цінності, 2002. – 248 с.

Стаття надійшла до редакції 5 вересня 2012 року

УДК 339.9: 339.747

O. A Proboyiv,

PhD, Associate Professor, International Economy Department,
Ivano-Frankivsk Institute of Management of Ternopil National Economic University

THE GLOBAL GROWTH OF THE WORLD ECONOMY IN THE CONTEXT OF EURO ZONE COUNTRIES' DEBT CRISIS

The peculiarities of the world economy functioning in the face of financial instability are depicted, the impact of the Euro zone countries' debts on the global economic growth and the economy of Ukraine are analyzed, and the ways of overcoming overdue issues are projected.

Key words: world economy, financial instability, Euro zone, default, debt crisis.

O. A. Пробойів

**ГЛОБАЛЬНЕ ЗРОСТАННЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ
В КОНТЕКСТІ КРИЗИ БОРГІВ КРАЇН ЄВРОЗОНИ**

Розглянуто особливості розвитку світової економіки в умовах фінансової нестабільності, проаналізовано вплив кризи боргів країн Єврозони на глобальне економічне зростання і економіку України, визначено шляхи подолання назрілих проблем.

Ключові слова: світова економіка, фінансова нестабільність, Єврозона, дефолт, криза боргів.

O. A. Пробойив

**ГЛОБАЛЬНЫЙ РОСТ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ В
КОНТЕКСТЕ КРИЗИСА ДОЛГОВ СТРАН ЕВРОЗОНЫ**

Рассмотрены особенности развития мировой экономики в условиях финансовой нестабильности, проанализировано влияние кризиса долгов стран Еврозоны на глобальный экономический рост и экономику Украины, определены пути преодоления назревших проблем.

Ключевые слова: мировая экономика, финансовая нестабильность, Еврозона, дефолт, кризис долгов.